

ชื่อวิทยานิพนธ์ การก่อตั้งและบทบาททางการเมืองของสาขาพรรคการเมืองไทยภายใต้รัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

ผู้วิจัย นายอเนก สุขดี **รหัสนักศึกษา** 2508000953 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. เสนีย์ คำสุข (2) รองศาสตราจารย์ ดร. ปธาน สุวรรณมงคล
ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษา (1) ศึกษาการก่อตั้งสาขาพรรคการเมืองไทย (2) ศึกษา
บทบาททางการเมืองของสาขาพรรคการเมืองไทย (3) ศึกษาปัญหา อุปสรรคในการก่อตั้งและบทบาททางการเมือง
ของสาขาพรรคการเมืองภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (4) ให้ข้อเสนอแนะใน
การก่อตั้งและบทบาททางการเมืองของสาขาพรรคการเมืองไทย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการศึกษาเอกสาร กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการบริหารและ
สมาชิกสาขาพรรคการเมืองจำนวน 16 สาขาของพรรคการเมือง 4 พรรค ได้แก่ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคภูมิใจ
ไทย พรรคเพื่อแผ่นดินและพรรคมาตุภูมิ จำนวน 28 คน เจ้าหน้าที่สำนักคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) และ
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด จำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 34 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
แบบเจาะจง เครื่องมือวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า (1) สาขาพรรคการเมืองไทยส่วนใหญ่ตั้งขึ้นให้ครบเกณฑ์ตามเงื่อนไขของ
กฎหมาย เพื่อให้พรรคสามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการเลือกตั้งและมักจะ
ก่อตั้งขึ้นในเขตที่เป็นฐานเสียงสำคัญของแต่ละพรรค (2) สาขาพรรคการเมืองไทยส่วนใหญ่ได้ดำเนินบทบาททาง
การเมืองที่สำคัญหลายบทบาท เช่น การรับและสรรหาบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรค การให้ความรู้ทางการเมืองแก่
สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไป แต่สาขาพรรคมาตุภูมิได้ดำเนินบทบาทเฉพาะในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี
สาขาพรรคเพียงอย่างเดียว (3) ปัญหา อุปสรรคในการก่อตั้งสาขาพรรคการเมืองไทย คือ สาขาพรรคการเมืองส่วนใหญ่
ประสบปัญหาความไม่พร้อมในด้านเงินทุนและสมาชิกพรรค สำหรับปัญหา อุปสรรคในการดำเนินบทบาท
ทางการเมืองของสาขาพรรคการเมืองไทย คือ สาขาพรรคการเมืองส่วนใหญ่ขาดแคลนเงินทุนในการดำเนินงาน
การไม่ได้รับความสนับสนุนจากสำนักงานใหญ่ รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบและประกาศของ กกต. ยังไม่ส่งเสริมการ
ดำเนินกิจกรรมของสาขาพรรค (4) ข้อเสนอแนะในการก่อตั้งและดำเนินบทบาททางการเมืองของสาขาพรรค
การเมืองไทย คือ สำนักงานใหญ่ควรให้การสนับสนุนแก่สาขาพรรคที่ก่อตั้งขึ้นให้มีความพร้อมทางการเงิน บุคลากร
และควรดำเนินการก่อตั้งสาขาพรรคเพิ่มขึ้นในจังหวัดหรือพื้นที่ที่ยังไม่มีการก่อตั้งเพื่อเป็นการขยายฐานของพรรค
รัฐและ กกต. ต้องให้ความสนับสนุนในการก่อตั้งสาขาพรรค โดยต้องปรับปรุงข้อกฎหมายให้เอื้อต่อการดำเนิน
กิจกรรมทางการเมืองของสาขาพรรคที่เปิดโอกาสให้สมาชิกพรรคและประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง
อย่างกว้างขวางด้วยความสมัครใจ มีอิสระตามความต้องการที่แท้จริงของตนเองและกลุ่ม

คำสำคัญ การก่อตั้ง บทบาททางการเมือง สาขาพรรคการเมือง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

Thesis title: The Formation and Political Roles of the Thai Political Party Branches Under the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550

Researcher: Mr. Anek Sookdee; **ID:** 2508000953;

Degree: Master of Political Science (Politics and Government);

Thesis advisors: (1) Dr. Senee Comsook, Associate Professor; (2) Dr. Pathan Suvanamongkol, Associate Professor; **Academic year:** 2012

Abstract

The objectives of this research were to study: (1) the formation of branches of Thai political parties under the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550; (2) the roles of those branches; (3) related problems and obstacles; and (4) recommendations to overcome those problems.

This was a qualitative research based on documentary research and interviews with 34 key informants, selected through purposive sampling, consisting of 28 people who were members or executive committee members of 16 branches of 4 political parties (Democrat, Bhumjaithai, For Heaven and Earth, and Matubhum) and 6 people who were officials of the Office of the Election Commission of Thailand or provincial election committees. Data were analyzed descriptively.

The results showed that: (1) Most of the branches of political parties were established properly according to the conditions set in the law so that they could undertake political activities, especially election-related activities. They were mostly set up in places where there were large numbers of supporters of the party. (2) The branches performed several roles, such as recruiting party members and giving political information to members and the general public, but the branch of the Matubhum Party was only active in its role on the day of the party's national referendum. (3) The main problems with the formation of party branches were a lack of funding and a shortage of members. The main obstacles to their political roles were insufficient funding for their operations, lack of support from the party, and some of the Election Commission of Thailand rules and regulations that do not support the branches' activities. (4) Recommendations for solving these problems are to have the political parties provide enough funding and personnel for all their branches and set up more branches to expand their voter bases, and to have the government and the Election Commission of Thailand revise the relevant laws and rules to facilitate the political role of party branches, enabling party members, citizens and groups to voluntarily participate more fully and freely in political activities.

Keywords: Formation, Political role, Political party branch, Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550